

ærede Medlem fuldstændig Ret i, at det ikke er Ret at have en Ordning, der giver een Klasse Overmagten, og det er derfor, jeg ønsker, at Forholdet skal forandres. Hvad angaaer mit Udtryk: „de selvloge Folk“, da troer jeg, at jeg har betegnet Udtrykket tydelig nok. Jeg betegne, det var idetmindste min Tanke med „selvloge Folk“, dem, der — beklædte med Forrettigheder paa alle Kanter — nære den Tro, at Verden vilde gaae af Lave, hvis de ikke beholdt disse Forrettigheder; det er saadanne Folk, jeg mener med dette Udtryk. Det ærede Medlem siger, at Huusmændene ere ogsaa Mennesker; ja det er netop Lovforslagets Tanke, det er derfra, det gaaer ud. Hvis de ikke vare Mennesker, hvis det var anerkjendt som en uroffelig Statsgrundsaetning, at de vare Bøndernes Trelle, saa kunde det aldrig falde mig ind at komme med dette Forslag; men Forslaget er fremkommet, netop fordi Huusmænd og Indfiddere ogsaa ere Mennesker. Nu siger det ærede Medlem: Ja, men det er dog beklageligt, desom Gaardmændene under de nye Forhold, som Loven vil skabe, skulde faae en Følelse af, at Sognets Anliggender ikke blive varetagne paa rette Maade. Det er smukt at gjøre sig til Tolk for Følelser, men naar Huusmændene nu have en Følelse af, at Sagen ikke tages paa rette Maade, skulde jeg saa ikke paa min Side have Ret til at optræde paa samme Maade for Huusmændenes gode Følelse, som det ærede Medlem har til at optræde for Gaardmændenes; det troer jeg omtrent gaaer lige op. Hvad angaaer den Mangel, der skulde være ved mit Forslag med Hensyn til Valgmaaden, da troer jeg, det ærede Medlem har feilet. Forholdstalsvalgmaaden, netop som den er foreslaaet for Landstinget, kan anvendes, selv om der kun er eet Medlem, der skal vælges; for eet Medlem er Forholdstallet det fulde Antal Stemmer, men han kan vælges med over Halvdelen; den af mig foreslaaede Forholdstalsvalgmaade er saaledes i dette Tilfælde lig med Fleertalsvalgmaaden. Der er imidlertid Noget, det ærede Medlem antydede, som jeg med Fornøielse vil komme imøde; vil det ærede Medlem have 2 eller 3 Vælgere i hver Commune eller et andet Antal, saa skal jeg med Fornøielse gaae ind der-

paa; saadanne Smaating skulle ikke stille os ad, eller hvis der er formelle Betænkkeligheder — vi vide jo, at det ærede Medlem er en Mester til at overvinde saadanne Mlemper — saa skal jeg med Fornøielse søge hans Hjælp, forsaavidt jeg faaer specielt med Lovens videre Behandling at gjøre. I denne Henseende komme vi ikke saa let i Uenighed, men Uenigheden ligger vistnok en heel Deel dybere end alle saadanne Ting, der angaae det Formelle; den ligger paa et andet Sted; vi have ikke blot Følelsen af, men forstaae meget godt, hvor den ligger. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, hvad den meget ærede Minister har fremsført. Jeg vil ikke ved min Udtalelse her nødvendiggjøre et Tilsvær fra den ærede Ministers Side. Jeg haaber, at vi faae flere Behandlinger, og man kan da nærmere stifte Mening om forskellige Spørgsmaal, som man nu lader ligge. Jeg vil give den ærede Minister det Bidnesbyrd, at ogsaa jeg troer, at han har Interesse og Hjerte for den simple Mand, og jeg vil vende mig til det ærede Medlem for Denselvi Amts 7de Valgkreds (Cornelius Petersen) med den samme Bemærkning for hans Bedkommende. Men det er af den Slags Ting, som ikke gjør Sagen klar ved en saadan Leilighed, det er denne faderlige Omhu, som er i Slægt med den faderlige Absolutisme. Mange Enevoldskonger kunne have havt varmt Hjertelag for deres Undersaatter, men at give dem Frihed, dertil ere de ikke gaaede. Og saaledes ogsaa her, man kan nære varmt Vennskab for den simple Mand, men at tiltroe ham, at han kan være istand til at varetage sine Interesser selv, er noget ganske Andet end at have varmt Hjertelag for ham. Lad os vise vore varme Ord og vort varme Sindelag i Gjerning, men denne Gjerning i nærværende Tilfælde er at sørge for, at dette Lovforslag kan blive til Lov.

Klein: Maa jeg bede om Ordet for en personlig Bemærkning.

Formanden: Der er, som jeg allerede sagde, begjært Afslutning af Forhandlingerne, men jeg forudsætter, at de Medlemmer, som have begjært Afslutning, ikke ville have